

Tanıtım - Değerlendirme

Reviews

Dura, Cihan ve Hayriye Atik. *Bilgi Toplumu, Bilgi Ekonomisi ve Türkiye*. İstanbul: Literatür Yayıncılık, Mart 2002. 341s. ISBN 975-8431-66-8, 9.250.000TL.

Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Cihan Dura ve aynı fakültede öğretim üyesi Doç. Dr. Hayriye Atik tarafından hazırlanan bu eser, özellikle 1990'ların başından itibaren hızlı bir gelişme ivmesi kazanan yeni ekonomiyi (bilgi ekonomisi) gelişim evreleri ile ele alarak anlatmaktadır.

Eser 6 ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sanayi toplumundan sanayi sonrası topluma geçiş sürecindeki gelişmeler ve bilgi toplumuna dönüşüm süreci ele alınmaktadır. Karl Marx, Max Weber, Emil Durkheim, Tom Stonier, Yoneji Masuda, Daniel Bell gibi değişik fikir adamlarının kendi dönemleri ile ileride oluşması beklenen durum ile ilgili farklı görüşlerine yer verilmektedir.

İkinci bölümde sanayi toplumunun temelini meydana getiren mal üretiminden, sanayi sonrası topluma geçişte mal üretimi kadar hizmet üretiminin ortaya çıkması ile oluşan yeni toplumsal aşama anlatılmaktadır. Hizmet sektörünün genişlemesiyle ortaya çıkan sorunlar yine fikir adamlarının düşünceleri ile desteklenerek tartışılmıştır.

Üçüncü bölümde tüm bu değişikliklere neden olan bilgi kavramının içeriği, bilim öncesi toplumsal yapı, bilginin farklılaşması ve hızla gelişen bilimsel görüş ele alınmıştır.

Dördüncü bölümde, bilgi toplumunu meydana getiren diğer ana unsur olan teknolojinin tarihsel gelişimi, teknik bilginin oluşumu, kültürel ve ekonomik yönlerden toplumsal gelişmeleri oluşturması açılarından ele alınmıştır.

Beşinci bölümde, bilgi toplumunun altyapı parametreleri, ekonomik parametreleri ve bilgi toplumlarında araştırma geliştirme faaliyetlerinin boyutları Türkiye ve Avrupa Birliği karşılaştırmaları baz alınarak ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır.

Altıncı ve son bölümde Türkiye'deki hizmet sektörü, eğitim ve araştırma-ge-liştirme faaliyetlerinin boyutları ayrıntılı olarak ele alınarak incelenmiştir. Bunun dışında bilgi sektörünün ekonomideki payı, hizmet ekonomisi, Batı toplumları-nın bu konulara eğilimleri, Türkiye'deki çalışmalar ve göstergeler ele alınmıştır.

Eser, özellikle bilgi ekonomisi ve bilgi toplumu ile ilgili çalışmalar yapan araştırmacılar için oldukça yararlı ve ayrıntılı bir kaynaktır. Eserde birçok fikir adamının görüşlerine yer verilmesi, bilgi toplumu öncesi ve sonrası görüşlerin değerlendirilmesine de olanak tanımaktadır. Eserde yer alan görüşler, istatistiksel göstergeler, şekiller ve tablolar ile bağlantılı biçimde verilerek daha bilimsel ve sağlam sonuçlara ulaşmaktadır. Özellikle beşinci ve altıncı bölüm, hem Avrupa hem de ülkemizdeki bilgi toplumu parametrelerini karşılaştırmalı olarak ele aldı-ğı gözönünde tutulduğunda, araştırmacılara ve bu konulara ilgi duyan okuyucu-lara yardımcı olacaktır.

Arş. Gör. Hakan Anameriç
A.Ü. DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
hakananameric@hotmail.com

Dahl, Svend. *Antikçağ'dan Günümüze Her Yönüyle Kitabın Tarihi*. Çev. Mehmet DüNDAR. Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Başkanlığı, 1999. 335s. ISBN 975-17-1644-6

Milli Kütüphane Başkanlığı'nın "Çeviri Eserler Dizisi"nden yayımlanan kitabın yazarı, aslında biyolog olmasına karşın, yaşamının büyük bölümünde kütüphanelerde uzman ve yönetici olarak çalışmış, Üniversite ve Kopenhag Krallık Kütüphanesi'nin Genel Başkanlık görevlerini yürütmüştür.

Kitap, 1927 yılında Danimarka'da yayımlanmıştır. 1933 yılında Fransızca'ya çevrilmiş, 1957 yılında Danimarka'da ikinci baskısı yapılmıştır. Daha sonraki yıllarda, (tarih belirtilmiyor) gözden geçirilmiş ve genişletilmiş Fransızca ikinci baskısı yapılmıştır. Elimizdeki eser de bu baskıdan çevrilmiştir. Kitabın önsözü, Fransız Enstitüsü Üyesi ve Ulusal Kütüphanesi Genel Yönetmeni Julien Cain tarafından yazılmıştır.

Eserde; Ortaçağ'dan başlayarak XX.yüzyılın ortalarına kadar, Batı'da kitap, kitapçılık, kütüphaneler, papirüs, kağıt, elyazmaları, kitap dekorasyonu, basımcılık, yayıncılık, resimleme ve ciltleme konuları işlenmiştir. Son bölüm "1914'ten Bu Yana Kitap ve Kütüphaneler Tarihi"ne ayrılmıştır. Sonda, konu başlıklarına göre ayrılmış geniş bir bibliyografya verilmiştir. Kitabın, şark yazma-basma kitaplarına ve yayıncılığına hiç değinmeyişi önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Bununla birlikte kitap; Türk Kütüphaneciliğinin 16,1 (2002) nüshasında tanıtılan "Yazı Kitabı" ve "Okuma Tarihi" adlı kitaplarla birlikte "yazı, kitap ve okuma" tarihi konusunda bir bütünlük oluşturmakta ve kaynak kitap özelliği taşımaktadır.

Ali Can
Kültür Bakanlığı
Kütüphaneler Genel Müdürlüğü
alican@marketweb.net.tr

Barutçugil, İsmet. *Bilgi Yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık, 2002. 232s. ISBN 975-8515-26-8, 6.000.000 TL.

Prof. Dr. İsmet Barutçugil tarafından hazırlanan kitabın önsözünde, öncelikli olarak vurgulanmak istenen konular birkaç paragraf ile ele alınmaktadır. Yazar, bir organizasyonun varlığı ve başarısı için 21. yüzyıldaki en önemli kriteri, bilgiye sahip olmak ya da olmamak şeklinde belirtmektedir. Bilgiyi ele geçiren, geliştiren, paylaşan ve etkili kullanan organizasyonların bugün ve gelecekte mutlu, sağlıklı ve başarılı olacaklarına değinmektedir.

Eserde bilgi yönetimi, salt bir enformasyon teknolojisi konusundan çok öte bir organizasyonel kültür sorunu şeklinde nitelendirilmektedir. Ayrıca organizasyonlarda ve toplumda bilgiye önem veren, bilgi çalışanını tanıyan, takdir eden, bilginin paylaşıldıkça büyüdüğünü ve değer kazandığını görebilen ve bilgiyi paylaşanları ve etkili kullananları ödüllendiren bir kültüre ihtiyaç bulunduğu değinilmektedir.

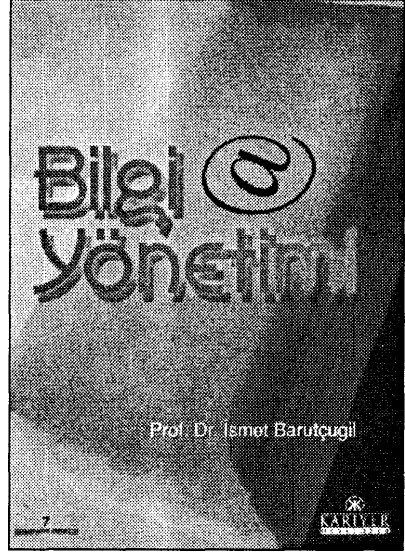
Eser, giriş ve sonuç bölümleri dışında beş bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde, bilgi yönetiminin niçin önemli olduğu, dünyada yaşanan küreselleşme ve teknolojik gelişmeler ışığında ortaya konulmaktadır. Hiçbir organizasyonun ve çalışanın bilgi ve bilişim çağının değişen koşulları dışında kalamayacağı ve de kalmaması gerektiği vurgulanmaktadır.

İkinci bölümde, bilginin ve bilgi yönetiminin ne olduğu anlatılmakta ve bilgi yönetimine ilişkin kavramların neler olduğu açıklanmaktadır. Bu bölümde ayrıca, bilginin elde edilmesi, bir döngü içinde gelişmesi ve finansal anlamda değerlendirilmesi üzerinde de durulmaktadır.

Bir sonraki bölümde bilgi organizasyonu olmanın gerekleri ve bilgi yönetimi stratejileri ele alınmakta ve bilgi yönetimi sürecindeki altı aşama incelenmektedir: Bilgi yönetimini işletme amaçlarıyla ilişkilendirmek; çekirdek bilgi yönetimi takımını oluşturmak; kritik bilgi varlıklarını tanımlamak; bilgi yönetiminin paylaşılan değerlerini, vizyonunu, amaçlarını geliştirmek; yeni bilgi yönetimi yapısını, sistemlerini, süreçlerini, teknolojilerini, rollerini, sorumluluklarını ve ödülleri yaratmak; bilgi yönetimine uygun organizasyonel kültürü oluşturmak ve sürdürmek.

Dördüncü bölümde, bir organizasyonda bilgi yönetimi stratejisinin eyleme dönüştürülmesinin temel adımları açıklanmaktadır. Bilgi girişiminin başlatılması, ekibin oluşturulması ve bir öğrenen organizasyonu gerçekleştirerek bilgi var-

lıklarının elde edilmesi anlatılmaktadır. Bu bölümde son olarak, bilgi girişiminin finansal sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili açıklamalara da yer verilmektedir.

Beşinci ve son bölümde ise bilgi yönetimi uygulamasının başarısı için nasıl bir yönetim yaklaşımının sergilenmesi gerektiği, bilgi çalışanlarının etkinlik ve verimliliklerinin nasıl artırılacağı, onların performanslarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır. Özellikle üzerinde durulan bir konu bilgi organizasyonu içinde etkili iletişimin sağlanması olmaktadır.

Hemen her konuyla ilgili çeşitli grafik ve şekillere yer verilen eserin sonunda, bilgi yönetimi terimleri sözlüğü ve dizin yer almaktadır.

Eser, oldukça güncel bir konuyu derinlemesine işlemesi bakımından öncelikle üniversiteler olmak üzere, bütün kurum ve kuruluşların yararlanabileceği bir kaynaktır.

Arş. Gör. Hüseyin Odabaş

A.Ü. DTCF

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

odabas@humanity.ankara.edu.tr

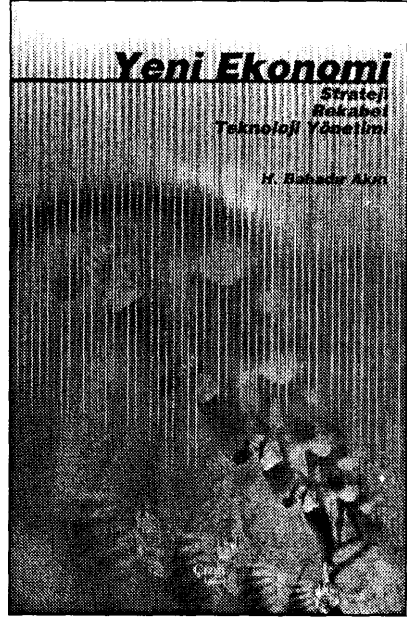
Akın, H. Bahadır. *Yeni Ekonomi: Strateji, Rekabet, Teknoloji Yönetimi*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, Aralık 2001. 256s. ISBN 975-8156-46-2, 8.000.000 TL.

Kitap, son yıllarda özellikle 1995 yılı sonrasında yaygın olarak kullanılan “Yeni Ekonomi” kavramının içeriğini geniş bir yelpaze içinde doldurmayı amaçlamaktadır. Eser, yalnızca internet, bilişim teknolojileri ve beraberinde ortaya çıkan değişimi incelemekle kalmamakta, ayrıca iş dünyasındaki gelişmeler yanında “Yeni Ekonomi” olarak adlandırılan olgunun ortaya çıkışında etkili olan dinamikler kapsamında küreselleşme, bilişim teknolojileri, yenilik ve teknoloji yönetimi kavramlarını da detaylı ve yeri geldiğinde eleştirel olarak ele almaktadır.

“Yeni Ekonomi” olgusunun açıklandığı “Giriş” bölümü dışında kitap, üç ana kısım ve bu üç ana kısım altındaki bölümlerden oluşmaktadır. Birinci kısım “Küresel Yeni Ekonomi” başlığını taşımaktadır. Bu kısımdaki bölümler ise sırasıyla:

- “Yeni Ekonomi ve Oluşumlar”,
- “Yeni Ekonominin Temeli İnternet ve Elektronik Ticaret”,
- “Yeni Ekonomi ve Küreselleşen Dünya” konularını içermektedir. Bu kısımda “yeni ekonomi” kavramı küresel dünyadaki yeni oluşumlar ile etkileşimi çerçevesinde ele alınmıştır. Eserin ikinci kısmı, “Yeni Ekonomi ve Bilişim Teknolojileri” ne ayrılmıştır. Bu ana başlık altında,
- “İşletme Yönetimi ve Bilişim Teknolojisi”,
- “Bilişim Teknolojisi Altyapısı”,
- “Üretim Sürecinde Bilişim Teknolojileri”,
- “İleri Teknolojiler ve Örgütsel Uyum” bölüm başlıkları ile bilişim teknolojileri konusu irdelenmiştir. Konu irdelenirken bilişim teknolojilerinin örgütlerin ve işletmelerin yapısında ne gibi değişiklikler yarattığı ve nasıl bir dönüşüme yol açtığı açıklanmıştır. Üçüncü ve son kısımda “Yeni Ekonomi ve Teknoloji Yönetimi” konusu,
- “Teknolojik Değişim, Yenilik AR-GE Yönetimi”,
- “Küresel Rekabet ve Teknoloji Yönetimi”,
- “Teknoloji Yönetimi Kavramlar, İlkeler, Sorunlar”,
- “Teknoloji Yönetimi, Örgüt ve İnsan Merkezli Bir Yaklaşım” bölüm başlıkları altında detaylı bir şekilde işlenmiştir. Ayrıca, değişen teknolojiyle birlikte ortaya çıkan yeni ürünlerin, hizmetlerin piyasada yerini alması ve bunların yönetimi konusunda güncel bilgiler verilmiştir.

Sonunda konu ile ilgili önemli kaynaklardan oluşan kaynakça ve bir indeksin yer aldığı eserde, bilişim teknolojileri ile başlayıp, internet ile hızlanan yeni dönem, çeşitli yönleriyle incelenmektedir.

Arş.Gör. Fatih Rukancı
A.Ü. DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
frukanci@yahoo.com ŞĞİ ŞĞİ